

FAKULTI PENDIDIKAN UNIVERSITI MALAYA

Pengakuan Keaslian Penulisan

Nama Calon: SHARIPAH ZAINAH BINTI SYED ABDUL RAHMAN.....

No. Pendaftaran: PPC96207.....

Tajuk Kertas Projek: PENGHASILAN DAN PENILAIAN FORMATIF MODUL PEMBELAJARAN.....

KENDIRI HUKUM TAJWID NUN SAKINAH (NUN MATI) DAN TANWIN DAN.....

MIM SAKINAH (MIM MATI) DILDALAM PENDIDIKAN ISLAM KBSM.....

Bidang Pengkhususan: TEKNOLOGI PENDIDIKAN.....

Saya sahkan bahawa segala bahan yang terkandung dalam Kertas Projek ini adalah hasil usaha saya sendiri. Sekiranya terdapatnya hasil kerja orang lain atau pihak lain sama ada diterbitkan atau tidak (seperti buku, artikel, kertas kerja, atau bahan dalam bentuk yang lain seperti rakaman audio dan video, penerbitan elektronik atau internet) yang telah digunakan, saya telah pun merakamkan pengiktirafan terhadap sumbangan mereka melalui konvesyen akademik yang bersesuaian. Saya juga mengakui bahawa bahan yang terkandung dalam Kertas Projek ini belum lagi diterbitkan atau diserahkan untuk program atau ijazah lain di mana-mana universiti.

Tandatangan:

Tarikh: 28 FEBUARI 2000

**PENGHASILAN DAN PENILAIAN FORMATIF MODUL
PEMBELAJARAN KENDIRI HUKUM TAJWID
NUN SAKINAH (NUN MATI) DAN TANWIN
DAN MIM SAKINAH (MIM MATI)
DI DALAM PENDIDIKAN ISLAM KBSM**

Sharipah Zainah Binti Syed Abdul Rahman

Perpustakaan Universiti Malaya

A510715998

**Kertas Projek Yang Dikemukakan Kepada Fakulti Pendidikan,
Universiti Malaya Sebagai Memenuhi Sebahagian Daripada
Keperluan Untuk Ijazah Sarjana Pendidikan**

2000

ABSTRAK

Penyelidikan ini dijalankan untuk menghasilkan sebuah modul pembelajaran sendiri (MPK) bagi membantu guru dan pelajar dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang berkaitan dengan hukum tajwid Nun Sakinah (Nun mati) dan Tanwin dan Mim Sakinah (Mim mati) kerana dalam pengajaran sekarang tidak terdapat satu kaedah yang khusus digunakan untuk mengajar hukum tajwid tersebut. Prosedur kajian ini pada keseluruhannya terbahagi kepada tiga tahap: Pertama; mereka bentuk dan menghasilkan modul yang secara umumnya melibatkan lima fasa iaitu: a) fasa analisis, b) fasa pengembangan, c) fasa reka bentuk d) fasa penilaian e) fasa pelaksanaan. Penghasilan modul ini menggunakan Model Dick dan Carey. Kedua; Menjalankan kajian rintis penilaian formatif terhadap modul yang dihasilkan untuk mengetahui keberkesanan dan kesesuaiannya. Seramai 20 orang pelajar menjadi sampel kajian ini dan mereka merupakan pelajar yang lemah dalam penguasaan hukum tajwid berdasarkan ujian diagnostik dengan markah 35% dan ke bawah. Ketiga; Maklumat dan data hasil penilaian modul diperolehi dengan menggunakan kaedah soal selidik dan temu bual. Hasil kajian mendapati semua pelajar yang terlibat dalam penilaian formatif menunjukkan peningkatan dalam pemahaman dan penguasaan hukum tajwid tersebut. Berdasarkan keputusan pasca ujian penilaian formatif kumpulan kecil Nun Sakinah dan Tanwin menunjukkan min markah pasca ujian lebih tinggi iaitu 59.56% berbanding min pra ujian iaitu 26.68% dengan peningkatan sebanyak 32.87%. Manakala keputusan Mim Sakinah menunjukkan min markah pasca ujian lebih tinggi iaitu 64.50% berbanding min pra ujian iaitu 23.12% dengan

peningkatan 41,37%. Ini membuktikan bahawa MPK yang dihasilkan amat sesuai digunakan sebagai bahan pengajaran dan pembelajaran pemulihan tajwid ke atas pelajar-pelajar lemah dalam Pendidikan Islam KBSM.

ABSTRACT

The design and formative evaluation of self instructed module for the tajwid rule Nun Sakinah (Nun Mati) and Tanwin and Mim Sakinah (Mim Mati) in Pendidikan Islam KBSM

The purpose of the research is to produce a self instructed module, which will act s a guidance for both teacher, and learners in the teaching and learning process. This module related to the Arabic Linguistic (tajwid), the rule for Nun Sakinah (Nun Mati) and Tanwin and Mim Sakinah (Mim Mati). This is in due to the fact that there is no specific method used teaching those rules. Generally, the proedure of this research has been divided into 3 catogaries: First, to design and produce this module involved 5 phases which are a) analysis, b) development, c) design, d) evaluation, e) implementation. This module is based on the Dick and Carey methodology model. Second, in order to find out the effectiveness and suitability of the module a pilot formative assessment study was carried out. There were 20 students in the study and they consist of students with low level proficiency in the Arabic linguistic rule. Based on a diagnostic test that was carried out these are the students with marks 35% and below. Thirdly, the elicitation of data and information was gathered through surveys and interviews. The findings from the pilot study shows that all students involved have improved in their comprehension and prificiency in the tajwid rule. Based on the post test of the pilot study, the students has shown an improvement 32.87% with themark being 59,56% for the post test and 26.68% for the pre test. While the result for Mim Sakinah shows a high of 64.50% in the post test as compared to

23.12% in the pre test with an improvement of 41.37%. Evidently, this reflects that the self instructed module is suitable to be used as a teaching material and also for remedial classroom.

Penghargaan

Dengan nama Allah yang Maha Pemurah dan Maha Penyanyang.

Syukur Alhamdulillah akhirnya berjaya juga saya menyempurnakan kertas projek ini. Saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada Profesor Madya Dr. Raja Maznah binti Raja Husin selaaku penasihat dan penyelia yang banyak membimbing di dalam menyempurnakan kertas projek ini. Segala pandangan dan ilmu yang dicurahkan merupakan satu nilai yang tak terhingga.

Saya ukirkan terima kasih ini juga khas buat Umi, Abah, Abang, Kakak dan Adik serta semua anak-anak Ibu. Segala dorongan dan pengorbanan kalian berikan sentiasa dikenang.

Ucapan ini juga khas buat rakan-rakan yang banyak membantu saya dalam menyempurnakan penyelidikan ini terutama Cik Rosniza bt Rahmat, Cik Noorhafida binti Darussamin, Cik Liau Fei Ling, Fn. Azlinda binti Ahmad, En. Ismail bin Ibrahim (penyelaras PKG Kuala Klawang), Suhana, Sheila, Noi, Irma, Intan, Barbarawati dan teristimewa buat Zakaria Sauqi. Semoga segala jasa baik dan pengorbanan yang dihulurkan mendapat ganjaran dari Allah.

KANDUNGAN

Mukasurat

Abstrak-----	i
Abstract-----	iii
Penghargaan -----	v
Kandungan -----	vi
Senarai Gambarajah-----	viii
Senarai Jadual -----	ix
Bab 1: Pengenalan-----	1
Latarbelakang-----	1
Masalah Kajian-----	2
Landasan Teori-----	3
Tumpuan Kajian-----	4
Objektif Kajian-----	5
Persoalan Kajian -----	6
Batasan kajian-----	6
Definisi Istilah-----	7
Bab 2: Tinjauan Kajian Lampau-----	9
Pengenalan-----	9
Sistem Pengajaran dan Pembelajaran al-Quran-----	9
Sistem Tradisional-----	10
Sistem Persekolahan-----	10
Sejarah Pengajian al-Quiran Dalam Program KBSM-----	11
Tahap Bacaan al-Quran di kalangan Pelajar-----	13
Tahap Bacaan al-Quran di kalangan pelajar Tingkatan Empat SMTKK-----	13
Tahap penguasaan Tajwid di kalangan Pelajar Tingkatan Empat SMTKK-----	15
Faktor-faktor mempengaruhi pelajar lemah Dalam membaca al-Quran bertajwid-----	16
Pendidikan Pemulihan-----	18
Pengajaran Terancang-----	22
Pembelajaran Individu-----	23
Modul Pembelajaran Kendiri (MPK)-----	24
Ciri MPK-----	26
Reka bentuk Sistem Pengajaran-----	27
Kesimpulan-----	29
Bab 3: Metodologi-----	31
Pengenalan-----	31
Sejarah Perkembangan SMTKK-----	32
Persampelan-----	32
Instrumen Kajian-----	34
Penghasilan Modul Pembelajaran Kendiri -----	36
Kajian Rintis-----	41
Analisis Data-----	42

Bab 4: Dapatan Kajian-----	44
Pengenalan-----	44
Keputusan kajian-----	46
Analisis Deskriptif Penilaian Formatif Satu dengan Satu-----	46
Analisis Deskriptif Penilaian Formatif Kumpulan Kecil-----	48
Pandangan dan tanggapan pelajar mengenai MPK yang dihasilkan-----	51
Hasil Soal selidik-----	52
Hasil Temubual-----	55
Kesimpulan-----	58
Bab 5: Perbincangan, Rumusan dan Cadangan-----	59
Pengenalan-----	59
Perbincangan-----	59
Penilaian Umum dalam Pembelajaran-----	59
Isi Kandungan-----	61
Cara Persembahan-----	63
Penilaian Keseluruhan Modul-----	64
Rumusan dan Implikasi-----	65
Cadangan-cadangan-----	66
Kesimpulan-----	68
Rujukan-Rujukan -----	69
Lampiran 1 – Modul Hukum Tajwid Nun Sakinah dan Tanwin	
Lampiran 2 – Modul Hukum Tajwid Mim Sakinah	
Lampiran 3 - Borang Penilaian Modul	
Lampiran 4 – Temu Bual Berstruktur dengan guru	
Lampiran 5 – Temu Bual Berstruktur dengan pelajar	

SENARAI GAMBARAJAH

Muka surat

1. Model Dick and Carey ----- 29

JADUAL

Muka surat

1. Jadual 1: Keputusan peperiksaan pertengahan tahun tingkatan 4 1998.-----	14
2. Jadual 2: Pencapaian pelajar dalam bacaan al-Quran -----	14
3. Jadual 3: Keputusan penilaian formatif satu dengan satu bagi hukum Nun Sakinah dan Tanwin-----	46
4. Jadual 4: Keputusan penilaian formatif satu dengan satu bagi hukum Mim Sakinah-----	47
5. Jadual 5: Keputusan penilaian formatif kumpulan kecil bagi hukum Nun Sakinah dan Tanwin -----	48
6. Jadual 6: Keputusan penilaian formatif kumpulan kecil bagi hukum Mim Sakinah -----	49
7. Jadual 7: Pencapaian markah bagi pelajar setelah menggunakan modul -----	50
8. Jadual 8: Jadual pencapaian pre test dan post test Mim Sakinah -----	51
9. Jadual 9: Taburan keseluruhan item bagi tahap kesesuaian modul untuk penilaian formatif satu dengan satu-----	53
10. Jadual 10: Taburan keseluruhan item bagi tahap kesesuaian modul untuk penilaian formatif kumpulan kecil -----	54